Analyysi

Palvelut vetäneet euroalueen taloutta, mutta tuottavuuskasvu nojaa harvoihin aloihin

Kansainvälinen talous | 06.10.2026 | Jaakko Nelimarkka, Lauri Vilmi

KIRJOITTAJAT



Jaakko Nelimarkka
Vanhempi ekonomisti

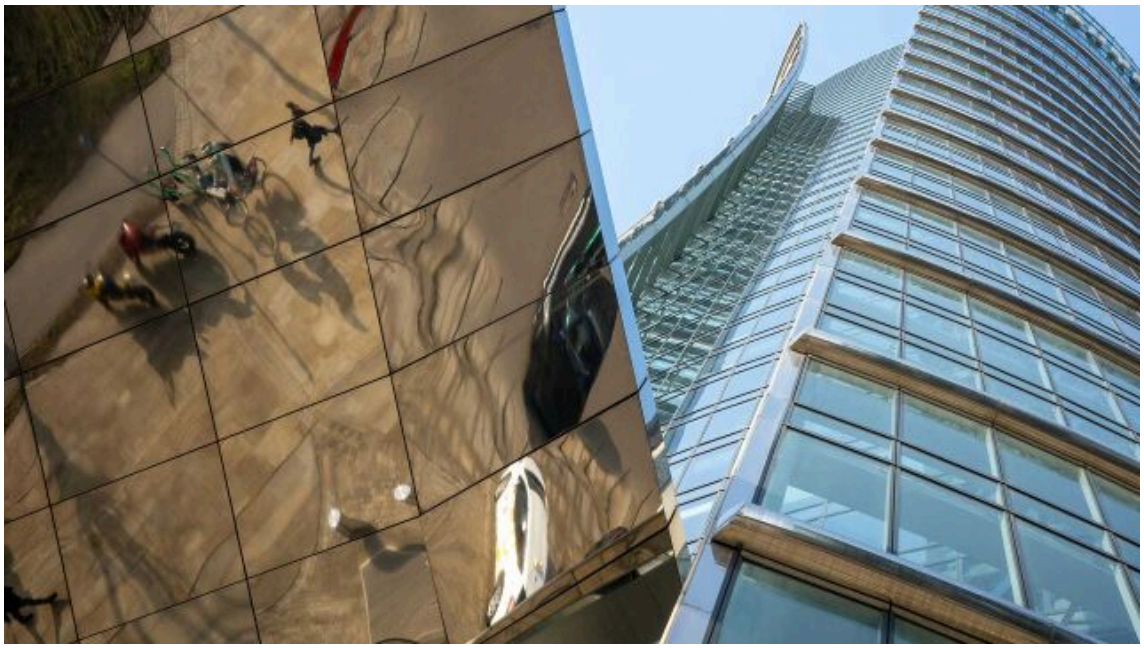


Lauri Vilmi
Vanhempi neuvonantaja

Euroalueen talouskasvu on pandemian jälkeen syntynyt lähes täysin palvelualoilta. Palvelualojen kasvua selittävät toipuminen pandemiasta ja pitkään tasaisena jatkunut talouden palveluvaltaistuminen. Palvelutoimialojen sisällä on kuitenkin huomattavia eroja. Informaatio- ja viestintäalat ovat kasvaneet voimakkaasti, kun taas perinteisempien palvelualojen kasvu on hidasta. Tekoälyn ja robotiikan hyödyntäminen tarjoaisi euroalueen palvelualoille mahdollisuuden parempaan tuottavuuskehitykseen, mutta ainakin vielä eurooppalaiset yritykset ovat tässä yhdysvaltalaisia yrityksiä jäljessä.

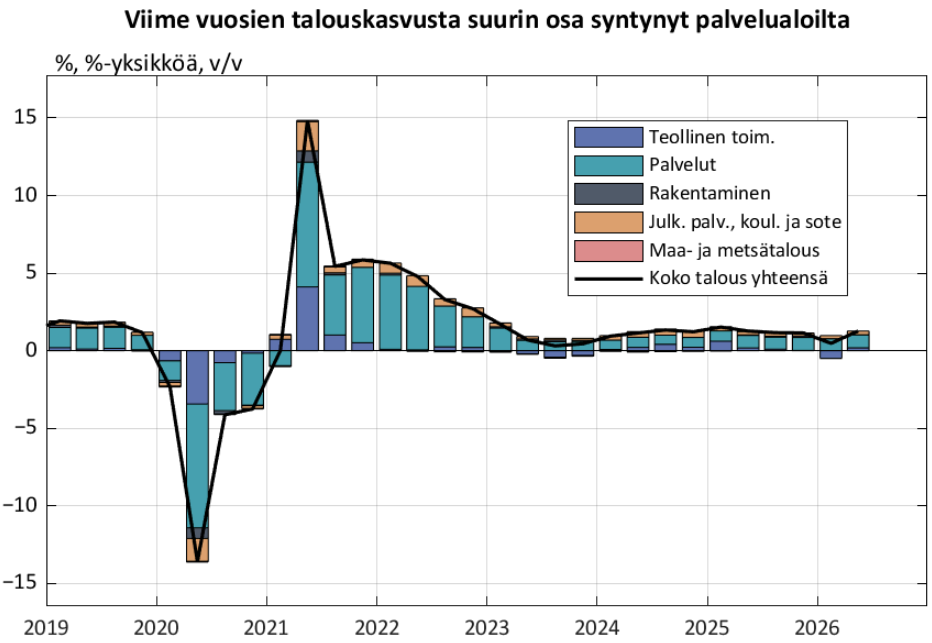
Lue tekoälyn avulla luotu tiivistelmä

- Euroalueen talouskasvu on painottunut vahvasti palvelualoihin erityisesti pandemian jälkeen. Kasvu on kuitenkin jakautunut epätasaisesti eri toimialoille.
- Palvelualojen merkittävin talouskasvu on keskittynyt informaatio- ja viestintäaloille sekä asiantuntijapalveluihin.
- Tekoälyn ja robotiikan laajamittainen hyödyntäminen tarjoaisi mahdollisuuden lisätä tuottavuutta euroalueen palvelualoilla, mutta eurooppalaiset yritykset ovat jäljessä esim. yhdysvaltalaisiin verrokkeihin nähden.



Vuoden 2020 koronapandemiasta toipumisen jälkeen euroalueen talouskasvu on pitkälti syntynyt palvelutoimialan positiivisesta kehityksestä (kuvio 1). Euroalueen bruttokansantuotteen volyymi on kasvanut vuodesta 2020 keskimäärin 1,3 % vuodessa. Tästä yksityinen palvelutuotanto on vastannut noin 0,9:ää prosenttiyksikköä, ja julkiset palvelut (sisältäen koulutuksen ja sosiaali- ja terveydenhuoltomenot) ovat tuoneet siihen vielä 0,2 prosenttiyksikköä lisää. Sen sijaan kasvu teollisuudessa, rakentamisessa sekä maa- ja metsätaloudessa on ollut lähes olematonta. Niissä arvonlisäyksen volyymi on edelleen yhtä suuri kuin ennen pandemiaa.

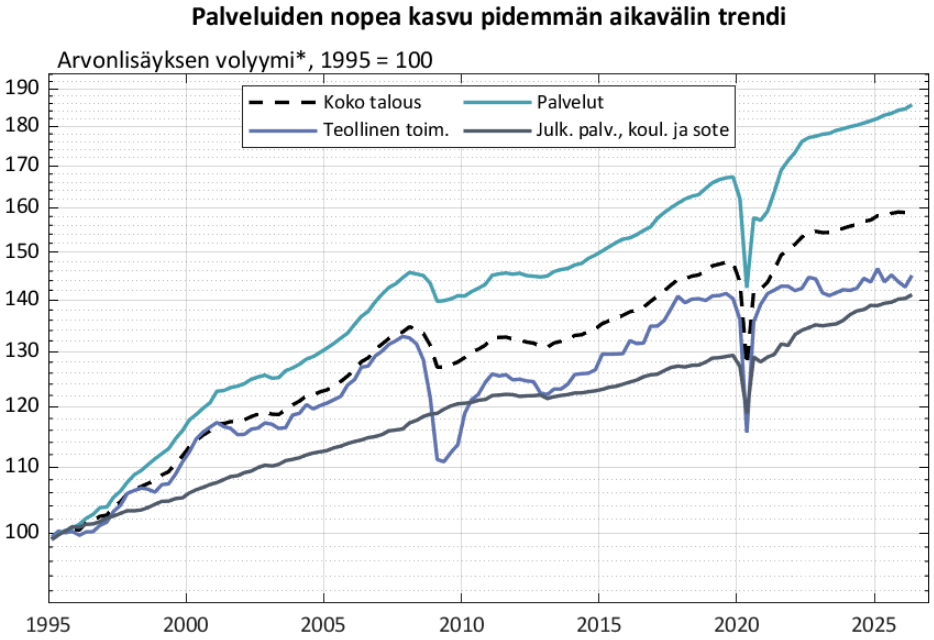
Kuvio 1.



Lähteet: Eurostat ja Suomen Pankin laskelmat.
Laskettu kansantalouden tilinpidosta.

Palvelualojen kasvu eli reaalinen arvonlisäys on ollut muita toimialoja ripeämpää myös pidemmällä aikavälillä (kuvio 2). Nopean toipumisen jälkeen palveluiden volyymin kehitys on palautunut pandemiaa edeltävälle kasvutrendilleen (kuvio 2). Palveluiden kasvu kiihtyi vuosina 2021 ja 2022 (kuvio 1), kun pandemian aikaiset rajoitustoimet hellittivät. Palveluiden kasvun pitkän ajan trendissä ei ole kuitenkaan nähtävissä kiihtymistä.

Kuvio 2.



Lähteet: Eurostat ja Suomen Pankin laskelmat.
*Reaalinen arvonlisäys laskettuna kansantalouden tilinpidosta.

Palveluvaltaistuminen näkyy kulutuksen ja tuotannon rakenteessa

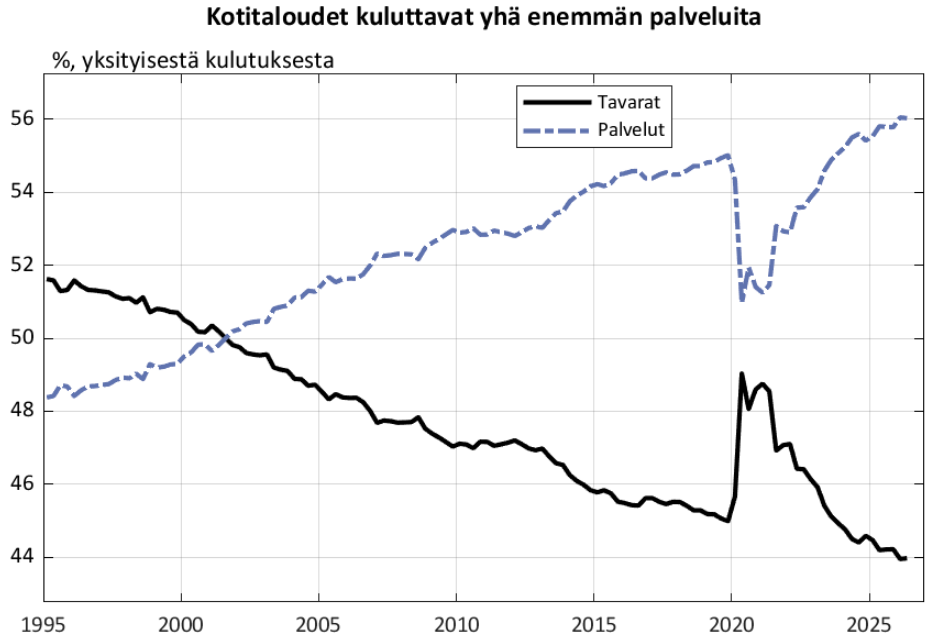
Palvelujen arvonlisäyksen kasvu liittyy ennen kaikkea yhteiskunnan palveluvaltaistumiseen, kun palveluiden merkitys sekä yritysten tuotannossa että kotitalouksien kulutuksessa kasvaa. Yritykset ovat siirtyneet yhä enemmän tavaroiden valmistamisesta palveluiden tarjoamiseen, ja ne myös hyödyntävät tuotannossaan yhä enemmän toisten yritysten tuottamia palveluita. Myös euroalueen palvelujen vienti erityisesti televiestintä-, tietotekniikka- ja tietopalveluiden osalta on kasvanut voimakkaasti (Oinonen ym. 2026).[1]

Yksityisen kulutuksen palveluvaltaistuminen on jatkunut viime vuosinakin (kuvio 3). Vielä 1990-luvulla kotitalouksien kulutuskori koostui enemmän tavaroista kuin palveluista. Nykyään euroalueella palvelut käsittävät 56 % kotitalouksien kulutuksesta, kun tavaroiden osuus on pienentynyt vastaavasti 44 prosenttiin. Pandemian aikana tavaroiden kulutus hetkellisesti lisääntyi, mutta palveluiden osuus kulutuksesta palautui nopeasti jopa aiempaa suuremmaksi.

Kotitalouksien kulutuksen palveluvaltaistumiseen selitykseksi on tarjottu kotitalouksien vaurastumista, ja ripeää tuottavuuskehitystä tavaratuotannossa, mikä on laskenut tavaroiden hintoja (Ledden 2026). Lisäksi teknologian kehitys erityisesti informaatioaloilla on mahdollistanut

uusien palveluiden syntymisen.

Kuvio 3.



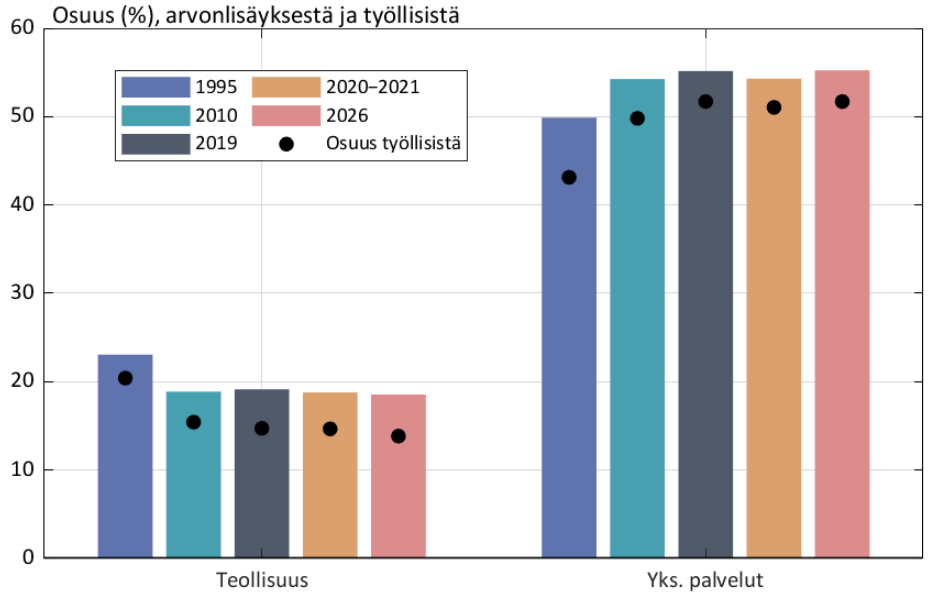
Lähteet: Eurostat ja Suomen Pankin laskelmat.
Laskettu kansantalouden tilinpidosta.

Euroalueen tuotannon palveluvaltaistumisen seurauksena yksityisten palvelualojen osuus euroalueen kansantalouden nimellisestä arvonlisäyksestä on kasvanut vuoden 1995 noin 50 prosentista nykyiseen 55 prosenttiin samalla kun teollisuuden osuus on pienentynyt tasaisesti (kuvio 4). Vuoden 2019 jälkeen pandemia kasvatti voimakkaasti julkisten palveluiden osuutta euroalueen arvonlisäyksestä ja talouden sulkeutumisen myötä myös teollisuuden osuus arvonlisäyksestä kasvoi väliaikaisesti, kun yksityisten palvelujen käyttö väheni. Viime aikoina yksityisten palveluiden osuus arvonlisäyksestä on kuitenkin palautunut takaisin vuoden 2019 tasoille. Toisaalta euroalueella palveluiden osuus arvonlisäyksestä ei ole enää vuoden 2019 jälkeen kasvanut. [2]

Palveluvaltaistumisen hidastuminen euroalueella on nähtävissä myös työllisyyskehityksessä. Palvelualojen työvoiman osuus on kasvanut vuoden 1995 noin 44 prosentista nykyiseen 52 prosenttiin (kuvio 4, pallot). Osuus ei kuitenkaan ole kasvanut vuoden 2019 jälkeen. Sen sijaan julkisen sektorin sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden osuus työllisistä on kasvanut tasaisesti. Julkisen sektorin osuuden kasvu poikkeaa Yhdysvalloista, jossa työllisyyden kasvu on keskittynyt pandemian jälkeenkin voimakkaasti yksityisiin palvelualan työpaikkoihin (Ledden 2026). Eroa selittää osittain terveydenhuollon kuuluminen Yhdysvalloissa pitkälti yksityiseen toimialaan.[3]

Kuvio 4.

Palveluiden osuus talouden arvonlisäyksestä ja työllisistä kasvanut viime vuosikymmeninä



Lähteet: Eurostat ja Suomen Pankin laskelmat.
Osuus kansantalouden nimellisestä arvonlisäyksestä ja kaikista työllisistä.

Palveluiden kasvu keskittyy harvoille aloille

Palvelut muodostavat hyvin heterogeenisen toimialakokonaisuuden työvoimavaltaisista hoiva-, kauppa- ja ravintolapalveluista digitaalisiin informaatio- ja asiantuntijapalveluihin (Sorbe, Gal ja Millot 2018). Lisäksi palveluiden tuottamiseen ja kuluttamiseen liittyy paljon erityispiirteitä. Palvelut ovat usein aineettomia, ja niiden tuotanto ja kulutus tapahtuvat samanaikaisesti. Niiden laatu voi vaihdella asiakkaan ja tilanteen mukaan, eikä tuotantoa yleensä voida varastoida myöhempää käyttöä varten. Esimerkiksi terveydenhuollossa, koulutuksessa, majoitus- ja ravitsemistoiminnassa sekä useissa henkilökohtaisissa palveluissa tuotannon lisääminen vaatii tyypillisesti myös työpanoksen lisäämistä. Tämän vuoksi palvelutuotanto ei tyypillisesti skaalaudu yhtä helposti ja nopeasti kuin tavaratuotanto. Toisaalta esimerkiksi digitaalisia palveluita voidaan tarjota suurelle käyttäjäjoukolle ilman, että työpanoksen tarve kasvaa likimainkaan samassa suhteessa.

Näiden erityispiirteiden vuoksi palveluvaltaistumisella on vaikutuksia siihen, miten talouden tuotanto, tuottavuus ja työllisyys kehittyvät. Esimerkiksi osassa palvelualoja tuotannon skaalautuminen on perinteisesti ollut vaikeaa, ja sen on ajateltu hidastavan tuottavuuden kasvua, pitävän palveluyrityksiä teollisuusyrityksiä pienempinä ja vähentävän kilpailua. Palveluvaltaistuminen voi myös muuttaa koko talouden reaktioita kysyntä- ja tarjontasokkeihin,

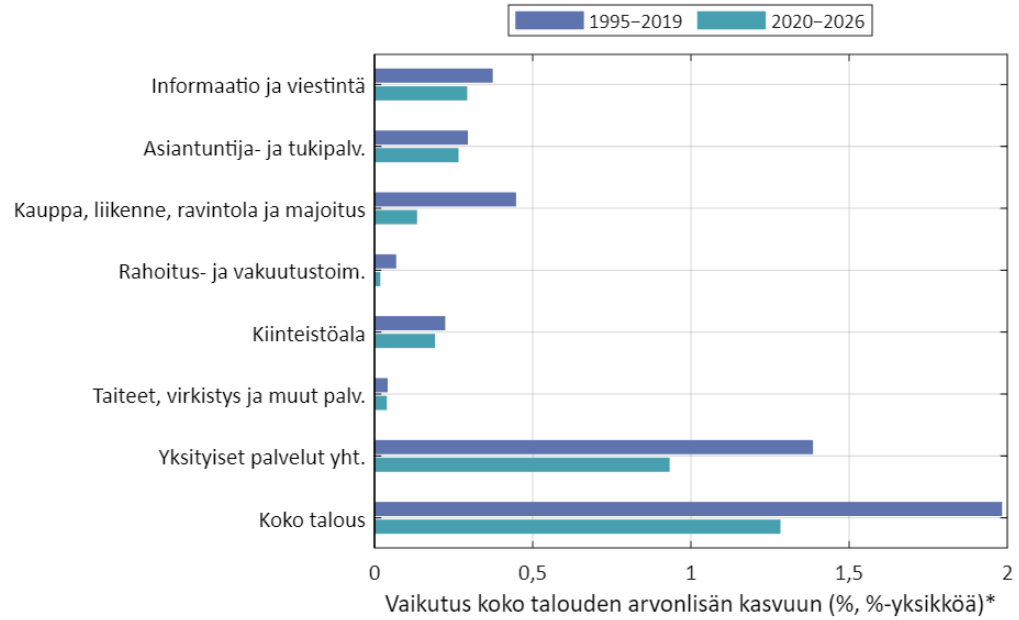
sillä palvelutoimialat reagoivat muutoksiin ulkoisessa ympäristössä myös eri tavalla kuin teollisuus ja osassa palvelutoimialoja hintoja muutetaan hitaasti (ks. esim. Corsello ja Neri 2025; Hauptmeier ja Holm-Hadulla 2023).

Koska palvelut ovat hyvin erilaisia keskenään, kysynnän ja tuotannon palveluvaltaistumisesta ei voi suoraan tehdä johtopäätöksiä sen vaikutuksista esimerkiksi koko talouden tuottavuuteen, työllisyyteen tai talouskasvuun. Työvoiman kysyntä ja tuottavuus eroavat palvelutoimialojen välilläkin merkittävästi. Euroalueen asiantuntija- sekä informaatio- ja viestintäpalveluissa korkeasti koulutetun työvoiman osuus oli vuonna 2025 lähes 70 %. Toimialalle on syntynyt myös runsaasti uusia tehtäviä. Sen sijaan perinteisemmillä kaupan, liikenteen sekä ravintola- ja majoitusaloilla työvoiman kysyntä ja tuottavuus voivat erota tästä selvästi. Näillä aloilla muun muassa korkeasti koulutetun työvoiman osuus on huomattavasti pienempi, 20–25 %.

Vaikka euroalueen talouskasvu on syntynyt pitkälti palvelualoilta, on niiden kasvuvauhti hidastunut viime vuosina. Kasvu ei ole myöskään yhtenevää eri toimialojen välillä (kuvio 5). Suuri osa, lähes kaksi kolmasosaa, pandemian jälkeisestä palveluiden tuotannon kasvusta on syntynyt informaatio- ja viestintäaloilta sekä asiantuntijapalveluista, vaikka näidenkin toimialojen kasvuvauhti on ollut hieman hitaampaa kuin ennen pandemiaa. Pandemian jälkeisen talouden avautumisen aikana kysyntä kasvoi merkittävästi liikenteessä sekä ravintola- ja majoitusaloilla, mutta kokonaisuudessaan nämä alat selittävät vain pienen osan viime vuosien kasvusta.

Kuvio 5.

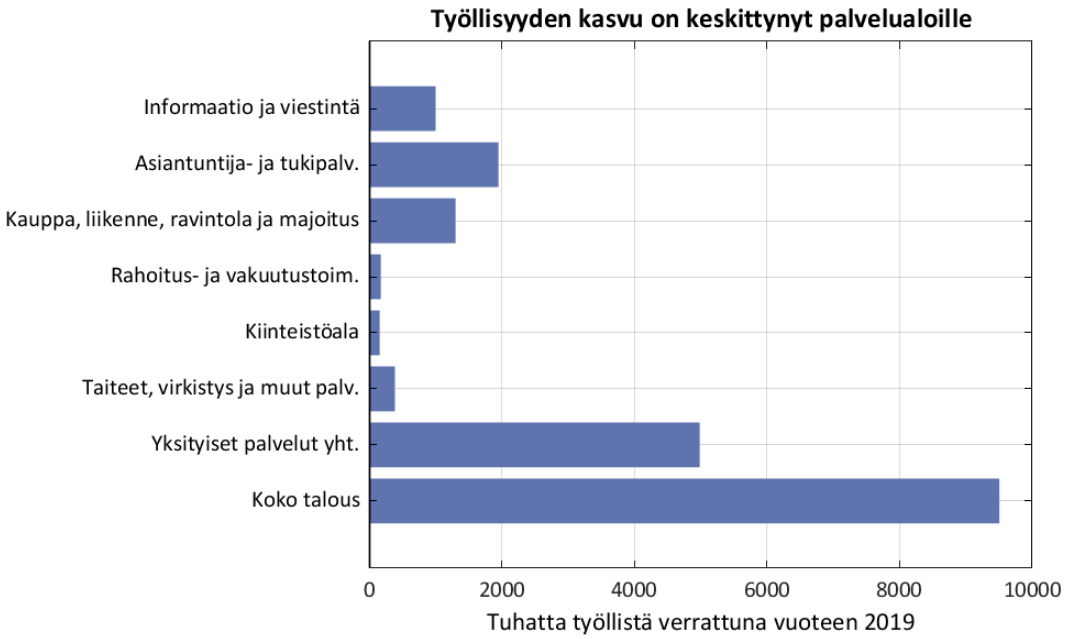
Palveluista asiantuntija- ja viestintäaloilla merkittävin vaikutus talouskasvuun



Lähteet: Eurostat ja Suomen Pankin laskelmat.
*Keskimääräinen kontribuutio koko talouden reaalisen arvonlisän vuotuiseen kasvuun.

Palvelualojen työllisyyden kasvu on merkittävä osa pandemian jälkeisestä työllisyyden kasvusta. Työllisten määrä yksityisillä palvelualoilla on kasvanut euroalueella vuoden 2019 jälkeen noin 5 miljoonalla ihmisellä, mikä on noin puolet euroalueen koko lähes 10 miljoonan työllisen kasvusta (kuvio 6). Erityisesti vuosina 2021–2023 työpaikat syntyivät kaupan, liikenteen sekä ravintola- ja majoitusaloille. Tällöin myös yritykset raportoivat työvoimapulasta palvelualoilla.[4] Vuoden 2023 jälkeen perinteisimpiin palvelualoihin kohdistunut kysynnän kasvu on taittunut ja kasvun ajurina ovat edelleen asiantuntijapalvelut sekä informaatio- ja viestintäala, joissa tehtävät tyypillisesti vaativat korkeampaa koulutusta. Vuodesta 2019 lähtien on näille aloille syntynyt yli 3 miljoonaa uutta työpaikkaa. Muilla palvelualoilla työllisyyskehitys on ollut vaisua.

Kuvio 6.



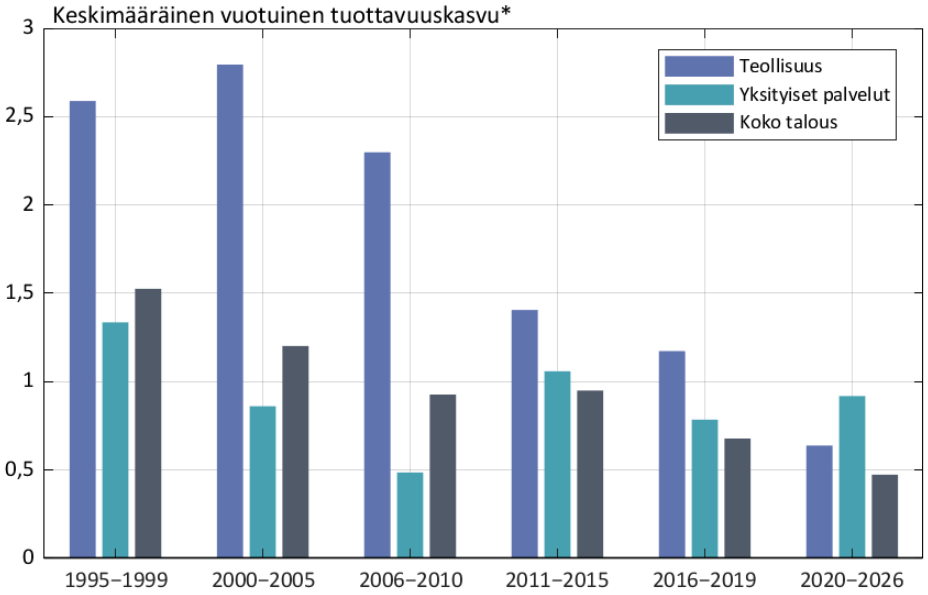
Lähteet: Eurostat ja Suomen Pankin laskelmat.
Laskettu kansantalouden tilinpidon mukaisista työllisistä.

Euroalueen tuottavuuskehitys informaatio- ja viestintäalojen sekä asiantuntijapalvelujen varassa

Palveluvaltaistumista on pidetty yhtenä talouden tuottavuuskasvun hidastumisen selittäjänä, sillä palveluiden erityispiirteiden on ajateltu johtavan helposti hitaaseen tuottavuuskehitykseen (ks. esim. Sorbe, Gal ja Millot 2018). Palvelutoimialan tuottavuuden kasvu onkin pitkällä aikavälillä ollut teollisuuden tuottavuuskasvua hitaampaa (kuvio 7). Teollisuuden tuottavuus kehittyi erityisen nopeasti vuosina 1995–2010. Tällöin teollisuuden tuottavuuskasvu oli vuodessa jopa 2 prosenttiyksikköä nopeampaa kuin palvelutoimialan. Vaikka teollisuuden tuottavuuskehitys on tämän jälkeen hidastunut, se oli vuoteen 2019 saakka nopeampaa kuin palvelualoilla. Euroalueella palvelutoimialojen tuottavuuden kehitys on jatkunut keskimäärin heikkona (kuvio 7), vaikka se on viime vuosina hieman kiihtynyt jopa nopeammaksi kuin teollisuudessa. Sekä teollisuuden että palveluiden heikon kehityksen vuoksi koko talouden tuottavuuskasvu on jäänyt pandemian jälkeisinä vuosina hitaaksi.

Kuvio 7.

Pitkällä aikavälillä palveluiden tuottavuuskasvu on ollut hitaampaa kuin teollisuuden

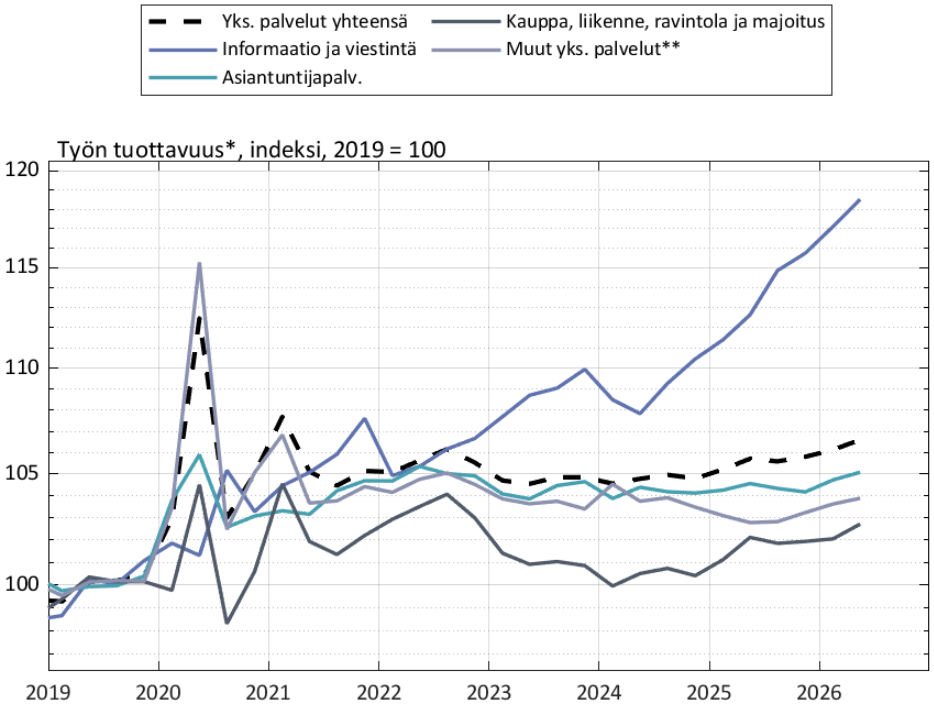


Lähteet: Eurostat ja Suomen Pankin laskelmat.
*Tuottavuuden keskimääräinen kasvu (annualisoituna) ajanjakson aikana.

Eri palvelualojen tuottavuuskehityksessä on kuitenkin merkittäviä eroa. Useimmilla palvelualoilla työn tuottavuus ei ole juurikaan kasvanut vuoden 2019 jälkeen (kuvio 8). Tuottavuuskasvu on ollut erityisen ripeää ainoastaan informaatio- ja viestintäaloilla[5], joissa tuottavuus on lisääntynyt vuoteen 2019 verrattuna lähes 20 %. Nämä alat ovat usein erinomaisesti skaalautuvia: kerran kehitetty ohjelmisto, digitaalinen sisältö tai tietopalvelu voidaan monistaa lähes tuotantokustannuksitta.

Kuvio 8.

Työn tuottavuuden viimeaikaisessa kasvussa merkittäviä eroja palvelutoimialojen välillä

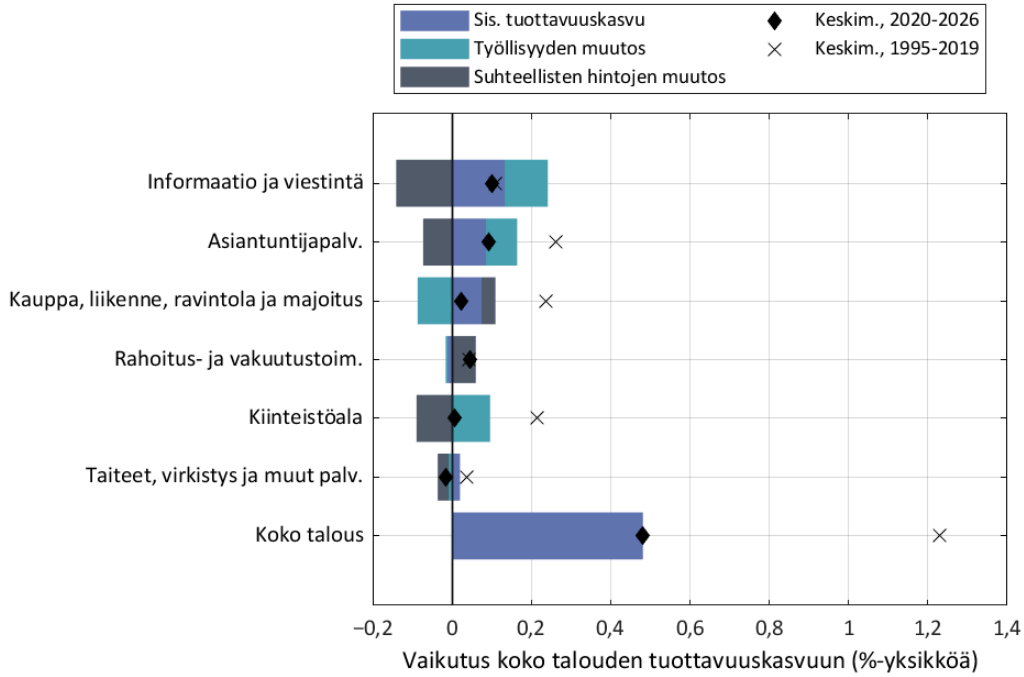


Lähteet: Eurostat ja Suomen Pankin laskelmat.
*Tuottavuus työtuntia kohti, laskettu kansantalouden tilinpidosta.
**Rah.-, vakuutus- ja kiinteistöpalvelut sekä taide-, virkistys- ja muut palvelut.

Käytännössä koko palvelutoimialan ja myös koko talouden tuottavuuskasvu on viime vuosina syntynyt informaatio- ja viestintäaloilla sekä jossain määrin asiantuntijapalveluissa (kuvio 9). Koko talouden tuottavuuskasvu muodostuu eri toimialojen tuottavuuskehityksestä ja niiden suhteellisesta asemasta. Tuottavuuskasvu voidaan siten hajottaa kolmeen tekijään: toimialan sisäisen tuottavuuskasvun, työllisyyden muutosten ja suhteellisten hintojen muutosten vaikutukseen. Toisin sanoen koko talouden tuottavuus kasvaa, jos tuottavuus kasvaa toimialan sisällä, tuottavilla aloilla tehdään suhteellisesti enemmän työtunteja tai tuottavat toimialat nostavat hintojaan suhteellisesti enemmän. Tällöin niiden osuus koko talouden arvonlisäyksestä ja tuottavuudesta kasvaa.

Kuvio 9.

Palveluiden vaikutus koko talouden tuottavuuteen haukuttua parempi



Lähteet: Eurostat ja Suomen Pankin laskelmat.
Laskettu kansantalouden tilinpidosta toimialatasolta. Muut kuin "Koko talous" kuvaavat kasvukontribuutiota koko talouden keskimääräiseen vuotuiseen tuottavuuskasvuun.

Talouden vuotuinen tuottavuuskasvu on euroalueella vuosina 2020–2026 jäänyt keskimäärin vain vajaaseen 0,5 prosenttiin (kuvio 9, salmiakkikuviot), mikä on huomattavasti hitaampaa kuin vuosina 1995–2019 keskimäärin (1,2 %, kuviossa merkitty rasteina). Tuottavuuskasvu on hidastunut myös kaikilla toimialoilla verrattuna aiempaan. Palvelutoimiala vastaa kuitenkin yli puolesta vuosien 2020–2026 koko talouden tuottavuuskasvusta.

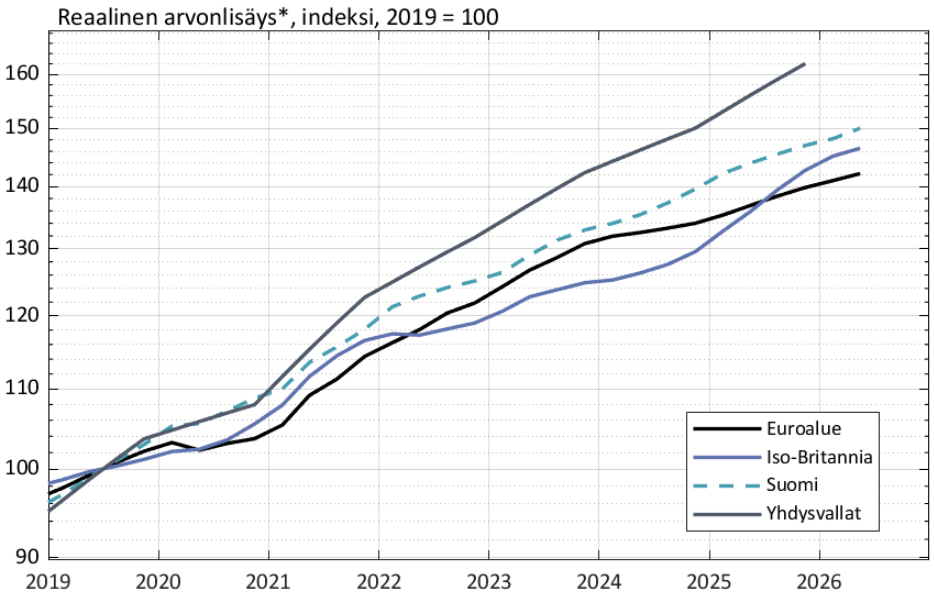
Erityisesti informaatio- ja viestintäalat sekä asiantuntijapalvelut ovat tärkeitä koko euroalueen tuottavuuskasvulle (kuvio 9, salmiakkikuviot). Näiden alojen sisäinen tuottavuuskehitys on ollut nopeaa (kuvio 8 ja kuvio 9, siniset palkit). Samaan aikaan näiden nopean tuottavuuden alojen työllisyys on voimakkaasti kasvanut (kuvio 6). Näin ollen koko talouden tuottavuus on kasvanut, kun myös työvoimaa on siirtynyt näille aloille (kuvio 9, vihreät palkit).[6] Informaatioaloilla on iso merkitys tuottavuuskehitykselle myös Yhdysvalloissa, jossa ne selittävät noin 45:tä prosenttia koko talouden tuottavuuden kasvusta viimeisten 45 vuoden aikana (David, Souza ja Schommer 2025).[7]

Tekoäly tarjoaisi mahdollisuuden laajempaan palveluiden tuottavuusloikkaan

Vaikka informaatio- ja viestintäalat ovat keskeisiä euroalueen viimeaikaiselle tuottavuus- ja talouskasvulle, niiden tuotanto on jäänyt jälkeen samojen alojen kehityksestä esimerkiksi Yhdysvalloissa ja Isossa-Britanniassa (kuvio 10). Erityisesti Yhdysvalloissa informaatio- ja viestintäalojen tuottama arvonlisäys on kasvanut nopeasti viime vuosina. Vuoteen 2019 verrattuna arvonlisäys siellä on kasvanut yli 20 prosenttia enemmän kuin euroalueella.

Kuvio 10.

Euroalueen informaatio- ja viestintäalojen arvonlisäys jäänyt jälkeen Yhdysvalloista



Lähteet: Eurostat, ONS, BEA ja Suomen Pankin laskelmat.
*Reaalinen arvonlisäys informaatio- ja viestintäaloilla laskettuna kansantalouden tilinpidosta.

Uusien digitaalisten teknologioiden, kuten tekoälyn, nykyistä kattavampi kehittäminen ja hyödyntäminen saattaisi vauhdittaa euroalueella informaatio- ja viestintäalojen kasvua. Toimiala pystyisi tällöin tuottamaan enemmän digitaalisia palveluita muille yrityksille, mikä voisi tuoda tuottavuushyötyjä myös laajemmin talouteen.

Erityisesti uudet teknologiat voisivat edistää tuottavuuskehitystä palvelualoilla. Tekoälyn on nimittäin havaittu vaikuttavan voimakkaammin palvelualoilla ja korkeasti koulutettuihin työntekijöihin kuin teollisuudessa (Gmyrek ym. 2023; Peltonen ja Silvo 2025; Pizzinelli ym. 2023). Euroopan Investointipankin (2025) yrityskyselyn perusteella tekoälyn käyttö näyttää koskevan myös palvelualoja, sillä sen mukaan 36 % palvelualan yrityksistä raportoi käyttävänsä geneeristä

tekoälyä, mikä on hyvin lähellä teollisuusyritysten vastaavaa lukemaa (38 %).

Tekoäly ja robotisaatio tarjoavat mahdollisuuden murentaa useita perinteisesti palvelualojen tuottavuuskasvua rajoittaneita tekijöitä (Gmyrek ym. 2023; Sorbe ym. 2018). Niiden avulla voidaan automatisoida yhä suurempi osa rutiininomaisia tiedonkäsittely- ja hallinnollisia tehtäviä sekä asiakaskontakteja ja -neuvontaa, joita on erityisesti palvelualoilla.[8] Näin ollen osa palvelualoista voi lähestyä tuottavuusdynamiikaltaan enemmän digitaalista tavaratuotantoa kuin perinteisiä työvoimavaltaisia palveluita. Tekoälyn käyttöönotto saattaa myös luoda täysin uudenlaisia ammatteja ja toimialoja (Peltonen ja Silvo 2025).

Tekoälyn vaikutuksen suuruus talouskasvuun on kuitenkin vielä epävarmaa (Parviainen 2025). Tekoälyn käyttöönottoa on vielä vaikeaa havaita euroalueen taloustilastoissa.[9] Euroalueen aineettomat investoinnit eivät ole kiihtyneet viime vuosina. Eurooppalaiset palveluyritykset raportoivat vain hieman edellisvuodesta kasvaneista aineettomista investoinneista.[10] Euroopassa pääomasijoitukset tekoäly-yrityksiin ja yritysten tekoälyyn liittyvät patenttihakemukset ovat OECD:n (2026) mukaan myös kasvaneet huomattavasti hitaammin kuin Yhdysvalloissa.

Toisaalta Euroopan investointipankin (2025) yrityskyselyn mukaan eurooppalaiset yritykset ovat ottaneet tekoälyyn ja muihin uusiin teknologioihin liittyviä innovaatioita lähes yhtä usein käyttöön kuin Yhdysvalloissa. Tämä antaa syytä optimismiin tuottavuuskasvun leviämisestä myös eurooppalaisiin yrityksiin. Huolena on kuitenkin se, että yhdysvaltalaiset yritykset näyttävät ottaneen tekoälyn käyttöön eri toiminnoissa eurooppalaisia yrityksiä laajemmin. Lisäksi Dúrren ym. (2026) mukaan eurooppalaisten pienyritysten investoiminen uusiin innovaatioihin on vähäistä. Investointien kehitys onkin oikeansuuntaista, mutta nyt nähtyä laajemmat investoinnit uusiin teknologioihin vauhdittaisivat uusien teknologioiden tuomia tuottavuushyötyjä.

Lähteet

Corsello, F. ja Neri, S. (2025). “Catch me if you can”: fast-movers and late-comers in euro area inflation. SUERF Policy Brief, No. 1070.

David, J., M., Souza, G. ja Schommer, A., G. (2025). Concentrated growth: The role of the IT sector. Chicago Fed Letter, 515.

Dúrre, A. ja Camatte, H. (2026). Will AI Finally Unlock a Productivity Revolution. EMEA Macro Insights, 5.3.2026.

Euroopan Investointipankki (2025). EIB Investment Survey 2025: European Union overview. European Investment Bank, 2025.

Filipucci, F., Gal, P. ja Schief, M. (2024). Miracle or Myth? Assessing the macroeconomic productivity gains from Artificial Intelligence. OECD Artificial Intelligence Papers No. 29.

Gmyrek, P., Berg, J. ja Bescond, D. (2023). Generative AI and jobs: A global analysis of potential effects on job quantity and quality. ILO Working Paper 96.

Gordon, R. J. ja Sayed, H. (2020). Transatlantic Technologies: The Role of ICT in the Evolution of U.S. and European Productivity Growth. NBER Working Paper No. 27425´, June 2020

Hauptmeier, S. ja Holm-Hadulla, F. (2023). Industry structure and the real effects of monetary policy. ECB Economic Bulletin 7/2023.

Lagarde, C. (2026). A new age of capital: growth, sovereignty and AI, Puhe “Hofburg im Dialog – Economy, Europe, Resilience” Wienissä 14.9.2026.

Ledden, N. (2026). How Important Is the Services Sector to the U.S. Economy. Federal Reserve Bank of St. Louis.

OECD (2026). Live Data. OECD.AI.

Oinonen, S., Obstbaum, M., Parviainen, S., Pönkä, H. ja Ikonen, P. (2026). Euroalueen kilpailukyvyn kipupisteet ovat tuottavuudessa ja energian hinnassa, Euro & talous, analyysi 14.4.2026.

Parviainen, S. (2025). Tekoälyn kehitys vaikuttaa työmarkkinoihin ja tuottavuuteen. Euro & talous, analyysi 7.1.2025.

Peltonen, J. ja Silvo, A. (2025). Tekoäly kiihdyttää kasvua, jos talous sopeutuu rakennemuutokseen. Euro & talous, analyysi 11.8.2025.

Pizzinelli, C., Panton, A. J., Tavares, M. M. M., Cazzaniga, M. ja Li, L. (2023). Labor market exposure to AI: Cross-country differences and distributional implications. International Monetary Fund Working Paper WP/23/216.

Sorbe, S., Gal, P. ja Millot, V. (2018). Can productivity still grow in service-based economies? Literature overview and preliminary evidence from OECD countries. OECD Economics Department working Papers No. 1531.

Viitteet

1. Suurin osa euroalueen televiestintä-, tietotekniikka- ja tietopalveluiden viennistä on Irlannin kautta tapahtuvaa palveluvientiä. ↑

2. Vaikka palvelualojen tuotantomäärät ovat kasvaneet, palveluiden hinnat suhteessa muiden alojen hintoihin eivät kuitenkaan ole nousseet. Näin ollen palveluiden arvonlisäyksen osuuden kasvu on jäänyt maltillisemmaksi. Erityisesti informaatio- ja viestintäaloilla hyvä tuottavuuskehitys on yhdistynyt suhteellisten hintojen jyrkkään laskuun. ↑

3. Yhdysvalloissa yksityiset sosiaali- ja terveydenhuollon työpaikat ovat vuoden 2019 jälkeen kasvaneet yli 3 miljoonalla, mikä on noin puolet yksityisen työllisyyden kasvusta 136 miljoonaan pandemiaa edeltäneestä 129 miljoonasta. ↑

4. Komissio mittaa yritysten työvoimapulaa kysymyksellä siitä, jarruttaako ammattityövoiman puute yrityksen myyntiä. Vuoden 2023 puolivälissä peräti 35 % palveluyrityksistä raportoi kysymyksen perusteella työvoimapulasta. Vuoden 2026 puolivälissä lukema oli palautunut ennen pandemiaa olleeseen noin 20 prosenttiin. ↑

5. Informaatio- ja viestintäaloilla tuottavuuden mittaamisessa on haasteita erityisesti liittyen palveluiden laadun muutokseen ja siihen liittyvään hintojen mittaamiseen. ↑

6. Koska näillä aloilla hinnat ovat kuitenkin kasvaneet koko talouden hintoja hitaammin, palveluiden kokonaisvaikutus tuottavuuteen jää pienemmäksi (kuvio 8 harmaat palkit). ↑

7. Davidin, Souzan ja Schommerin (2025) tarkastelu ei kuitenkaan rajoitu pelkästään informaatio- ja viestintäpalveluihin, vaan heidän IT-toimialan määritelmä sisältää myös tietokoneiden ja muiden elektronisten tuotteiden valmistuksen. ↑

8. Uudet teknologiat voivat lisätä joidenkin palveluiden skaalautuvuutta mahdollistamalla esimerkiksi asiakaskontaktin, asiantuntijapalveluiden, neuvonnan ja tietointensiivisten palveluiden tarjoamisen suurelle käyttäjämäärälle ilman vastaavaa työpanoksen kasvua. ↑

9. Tekoälyyn liittyvä aktiviteetti näkyy kuitenkin jossain määrin digitaalisissa palveluissa, yritysten investoinneissa ja viennissä (ks. Lagarde 2026). ↑

10. Katso Euroopan komission yrityskyselyn investointikysely huhtikuulta 2026. ↑

Asiasanat

arvonlisäys, euroalue, palvelut